

Förebyggande åtgärder mot stora rovdjur i Örebro län, 2001-2006

Utvärdering Länsstyrelsens arbete med förebyggande åtgärder mot stora rovdjur

Förebyggande åtgärder mot stora rovdjur i Örebro län, 2001-2006

Länsstyrelsen i Örebro län
Publikationsnummer: 2007: 17

Text: Per Wedholm och Kjell Johansson/ Länsstyrelsen Örebro län

Omslagsfoto: Per Wedholm/ Länsstyrelsen Örebro län

Wedholm och Kjell Johansson/ Länsstyrelsen Örebro län

Karta: Per Wedholm/Länsstyrelsen Örebro län och Camilla Wikenros/Skandulv
(uppgifter om vargrevir). Copyright Lantmäteriet 2006. Ur GSD-Terrängkartan
ärende 106-2004/188 T.

Beställningsadress: Länsstyrelsen i Örebro län, 701 86 Örebro,
tfn (vx): 019-19 30 00, www.t.lst.se

Kontaktperson: Per Wedholm, Länsstyrelsen i Örebro län, tfn 019-19 35 96

Denna publikation bör citeras:

Förebyggande åtgärder mot stora rovdjur i Örebro län, 2001-2006. Wedholm P och
Johansson K. 2007. Länsstyrelsen i Örebro län, Publ.nr 2007:17

Innehållsförteckning

Inledning.....	s. 4
Fårskötseln i Örebro län	s. 5
Rovdjursangrepp på får - antal	s. 6
Rovdjursangrepp på får – geografisk fördelning.....	s. 6
Rovdjursangrepp på får – tidfördelning	s. 8
Rovdjursangrepp på får – inhägnader	s. 8
Rovdjursangrepp – besiktningar av tamdjur	s. 9
Rovdjursangrepp – kostnader för ersättning	s. 9
Rovdjursangrepp – handläggning av ersättning	s. 10
Förebyggande åtgärder	s. 10
Förebyggande åtgärder – handläggning av bidrag	s. 11
Förebyggande åtgärder – besiktning av stängsel.....	s. 11
Förebyggande åtgärder – ekonomi	s. 12
Diskussion –har de förebyggande åtgärderna någon effekt?.....	s. 13
Handlingsplan för arbetet med förebyggande åtgärder 2007-2010.....	s. 14

Inledning

Enligt viltskadeförordningen (NFS 2002:13) skall länsstyrelserna kartlägga förekomsten av fredade, skadegörande viltarter i länet med avseende på beståndsstorlek och geografisk utbredning. Länsstyrelserna skall också kartlägga effekterna av de skadeförebyggande åtgärder man lämnat bidrag till och de skador som de fredade viltarterna orsakar. Kartläggningen skall utgöra grund för planeringen av användningen av medel som länsstyrelserna årligen anvisas för bidrag och ersättningar enligt viltskadeförordningen.

För myndigheter är förebyggande åtgärder och medel för dessa är ett av de viktigaste verktygen för att kunna hjälpa både näring och rovdjur att leva i närhet av varandra och därmed öka tryggheten och acceptansen hos människor. Örebro län har trots en jämförelsevis liten yta, en stor rovdjursförekomst. Länsstyrelsens inventering under vintern 2005/2006 redovisade 12-15 lodjursföryngringar och föryngring i tre av de fyra intakta vargreviren som berör länet. Detta innebär att det finns ca 65-80 lodjur och 25-30 vargar. Kungsörn och björn ses också regelbundet i länet. Samtidigt har länet ca 300 registrerade fårägare och fårskötseln som näringsverksamhet har ökat under de senaste tre åren. Länsstyrelsen har därför sedan 2001 intensifierat arbetet med att dela ut bidrag till fårägare, så att dessa skall kunna vidta skyddande åtgärder mot de stora rovdjuren. Den vanligaste åtgärden som Länsstyrelsen lämnar bidrag till är s.k. ”rovdjursstängsel”. Andra åtgärder som Länsstyrelsen i Örebro län arbetar med är vargtelefonen och akutstängsel. Dessutom förekommer försöksprojekt i samarbete med Viltskadecenter om boskapsvaktande hundar och vargpinglor. Vidare lämnar Länsstyrelsen ersättning för rovdjursrivna tamdjur.

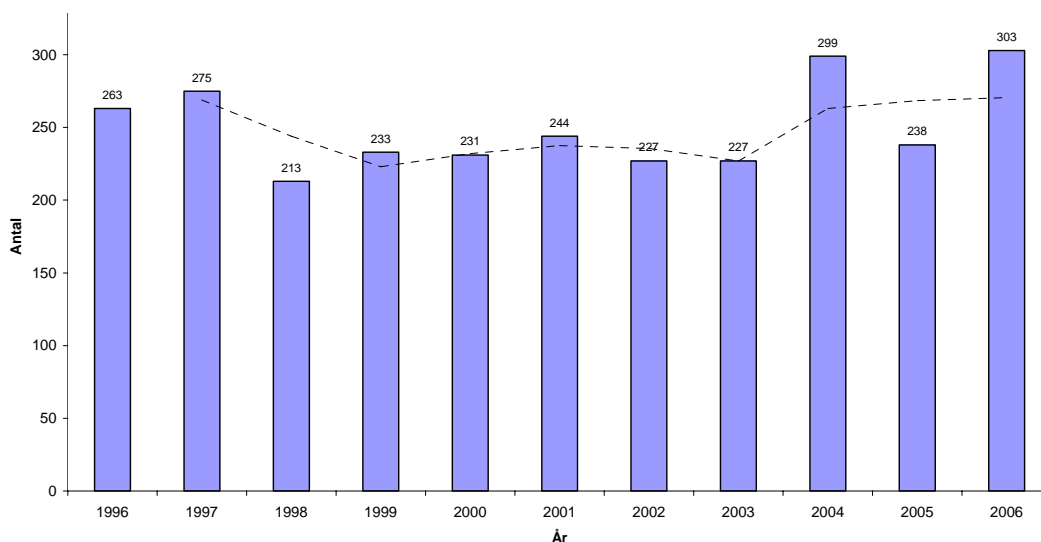
I den här rapporten redovisar Länsstyrelsen i Örebro län, arbetet med skadeförebyggande åtgärder mot stora rovdjur under åren 2001 till 2006. Dessutom diskuteras möjliga effekter av detta arbete. Eftersom majoriteten av det skadeförebyggande arbetet har handlat om just rovdjursstängsel och fårskötsel redovisas endast detta i rapporten.

Fårskötseln i Örebro län

Fårskötseln i Örebro län är och har varit en viktig näringsverksamhet. Antalet näringsidkande fårägare i länet har varit relativt oförändrat under de senaste 10 åren, detta trots att många andra verksamheter inom jordbrukssektorn har minskat. En viss ökning kan märkas under de tre senaste åren. Under år 2006 registrerades 303 st fårägare. (fig. 1). Dessa är större besättningar registrerade som företag med tackor, baggar och lamm.

Jordbruksverket är den myndighet som ansvarar för registret över fårbesättningar (kallas får- och getregistret, ett utdrag ur jordbruksregistret). Det finns även ett antal tamdjursägare inom Örebro län som inte är registrerade hos jordbruksverket. Hur stort detta antal är, vet vi inte. Förmodligen rör det sig också om mindre besättningar på hobbynivå. Under 2005 genomförde Viltskadecenter en inventering av tamdjurshägnader inom vargreviren. I de fyra vargreviren i Örebro län noterade man 161 fårhägnader.

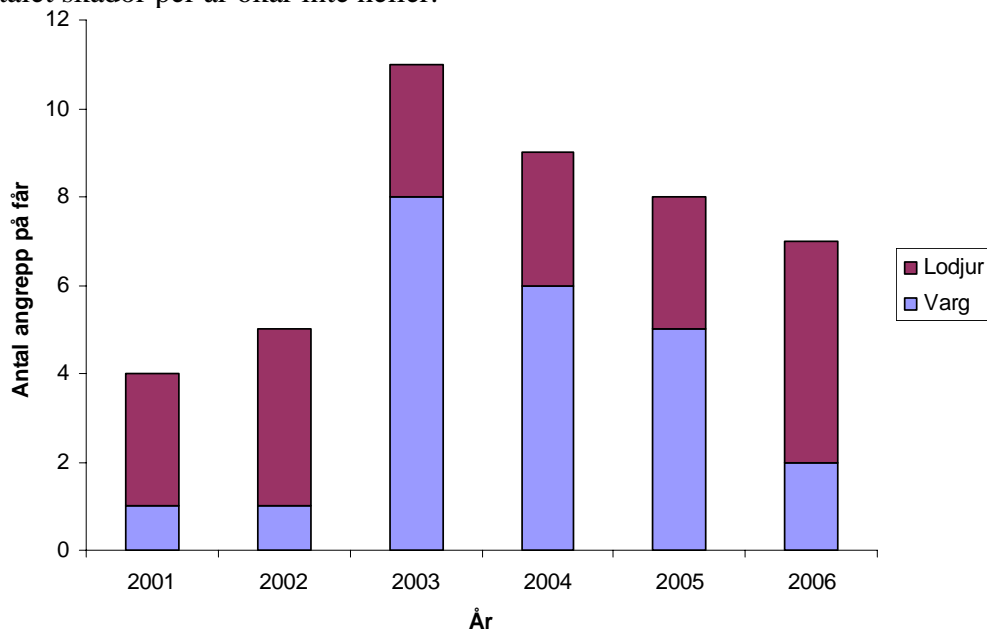
Fårbesättningarna finns relativt jämnt spridda över länet. De flesta finns i mellersta delen av länet, där Örebro kommun har flest (22 %).

Figur 1. Antalet registrerade får- och getbesättningar, i Örebro län, åren 1996 – 2006. Streckad linje visar trenden d v s medel ökning-minskning mellan år. Källa: Jordbruksverkets get- och fårregister 2006.

Rovdjursangrepp på får - antal

Varje år sker ca 8 angrepp av stora rovdjur på får i länet. Under perioden 2001-2006 har totalt 44 konstaterade angrepp inträffat och minst 166 får har skadats och dödats av varg och lo (fig. 2). Lodjur och varg står för ungefär lika många angrepp vardera. Det har inte varit några angrepp av björn eller kungsörn på får inom länet. Mellan åren 2000 och 2003 ökade antalet angrepp i länet för att sedan minska under år 2006. Till skillnad från riksgenomsnittet har antalet angrepp inte varierat stort mellan åren. Antalet skador per år ökar inte heller.

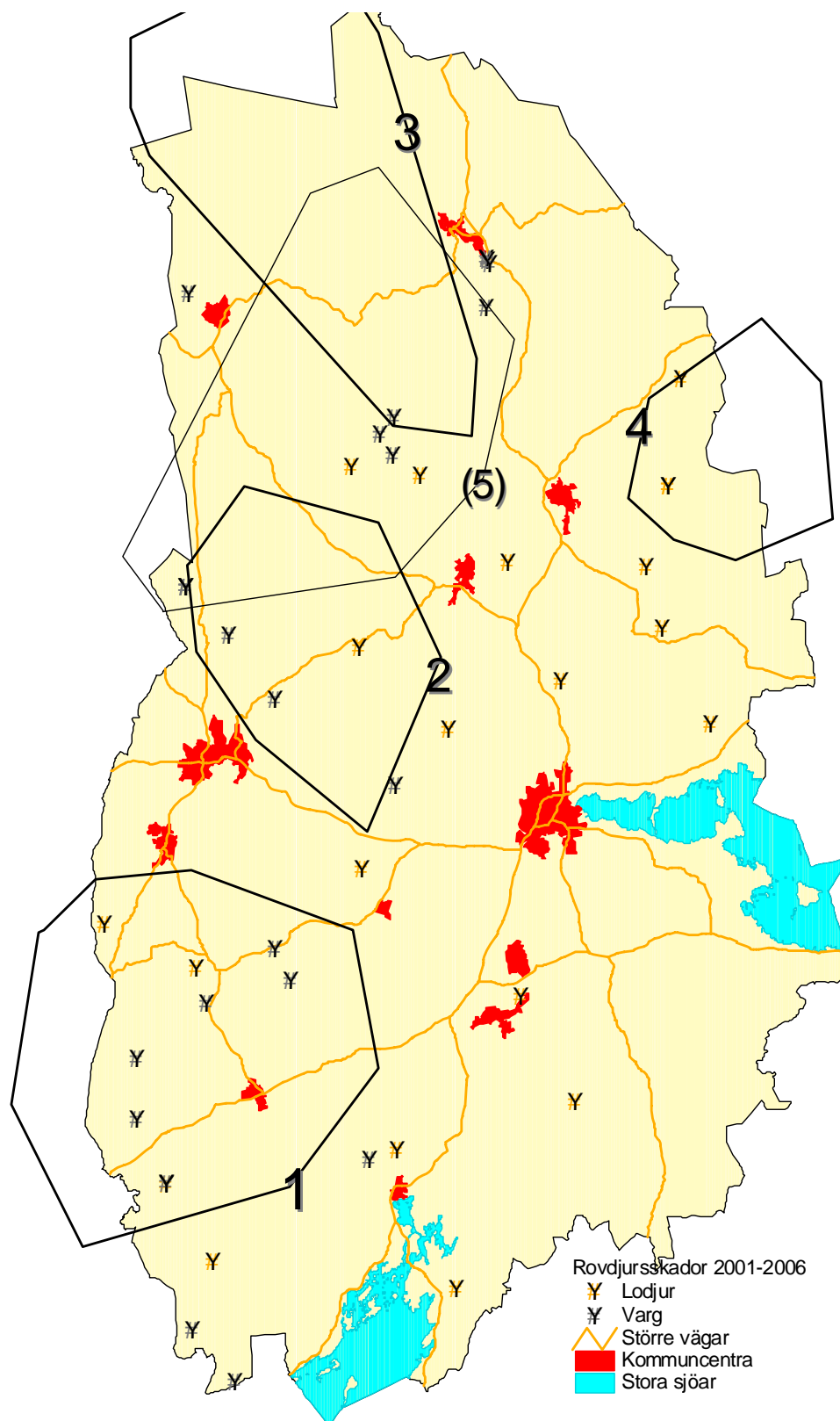
Figur 2. Antalet konstaterade angrepp på fårbesättningar av varg och lodjur, i Örebro län 2000-2006

Rovdjursangrepp på får – geografisk fördelning

Rovdjursangreppen på får är jämnt fördelade över länet när det gäller lodjur (se fig. 3). För varg har majoriteten av angreppen inträffat i och i anslutning till de kända reviren. Angreppen har varit i Hasselforsreviret (1), Kilsbergsreviret (2) och i det tidigare Stadrareviret (5). Det har inte varit några konstaterade angrepp på får i nuvarande Ulriksbergsreviret (3) eller i Uttersbergsreviret (4). I Stadrareviret inträffade flest angrepp (11 st). Merparten av angreppen inträffade 2003 d v s innan Länsstyrelsen började intensivifiera arbetet med rovdjursstängsel. Det har även varit relativt många angrepp i Hasselforsreviret (7 st). Detta kan förklaras av att det är det revir som funnits längst, att det är ett relativt stort revir, samt att det finns flest fårbesättningar inom det reviret (tab. 1).

Tabell 1. Antal angrepp av varg i förhållande till antal fårbesättningar och beviljade rovdjursstängsel, sammanräknat för åren 2001-2006. Observera att det finns fler fårbesättningar än de registrerade (se "Fårskötseln i Örebro län").

Revir	Antal angrepp	Registrerade Fårbesättningar	Beviljade Rovdjursstängsel
Ulriksberg	0	11	15
Uttersberg	0	6	1
Kilsbergen	3	11	23
Hasselfors	7	30	37
G:a Stadra	11	11	13
Utanför revir	2	234	91
Totalt	23	303	180

Figur 3. Fördelningen av samtliga konstaterade fall av varg- och lodjursangrepp på får inom länet, 2001-2006. Ungefärliga revirgränser för vargreviren är inritade. 1) Hasselforsreviret, 2) Kilsbergsreviret, 3) Ulriksbergsreviret och 4) Uttersbergsreviret. Det tidigare Stadrevirets gränser (5) är uppskattade från 2002-2003 (Källa: Ulv i Skandinavien, Statusrapport för vintern 2002-2003, Högskolan i Hedmark).

Rovdjursangrepp på får – tidfördelning

Risken för angrepp på får är givetvis störst under betessäsongen. Om man gör en jämförelse i tid för alla rovdjursangrepp på får i länet, så har flest angrepp inträffat under maj till oktober (tab. 2).

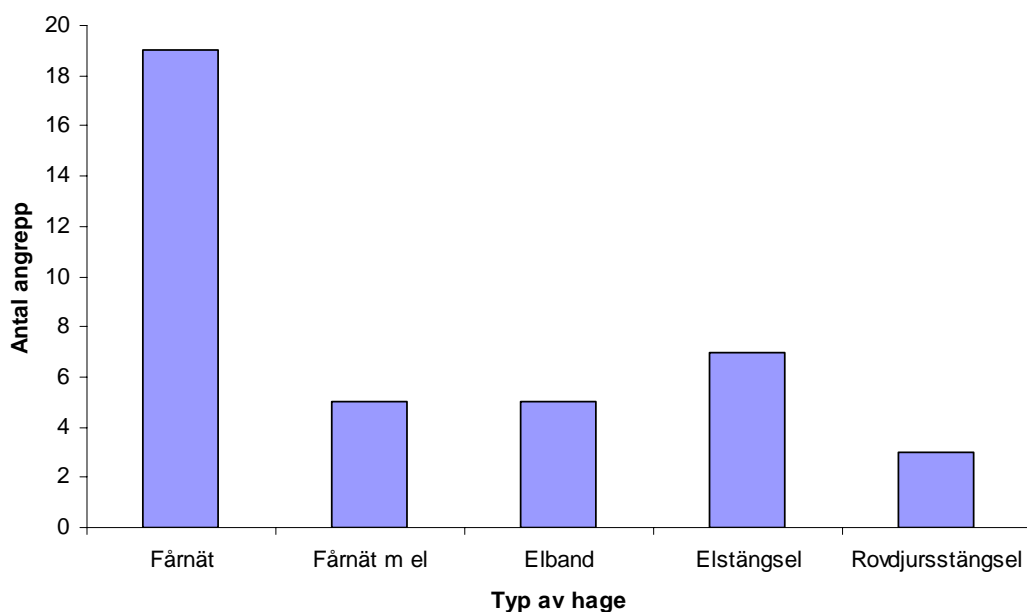
Tabell 2. Angrepp av lodjur och varg på får under 2001-2006, fördelat månadsvis.

	Jan	feb	mars	apr	maj	jun	jul	aug	sept	okt	nov	dec	Totalt
Lodjur	1		1			4		6	1	6	1	1	21
Varg	1				3	2	2	6	4	5			23

Rovdjursangrepp på får – inhägnader

Flest rovdjursangrepp har inträffat i hagar med vanligt fårnät (fig. 4). Fårnät är också den vanligaste formen av stängsel runt fårhagar. I ungefär hälften av alla angrepp har inhägnaderna varit öppna mot ett vattendrag och rovdjuren har kunnat ta sig in vattenvägen. Tre fall av angrepp i hagar med rovdjursstängsel har konstaterats. Av dessa tre rovdjursstängsel var endast ett godkänt och korrekt monterat. I fallet med det godkända rovdjursstängslet, stod en gödselhög för nära staketet och det är sannolikt att lodjuret kunde hoppa över stängslet från högen. I de andra två fallen var spänningen för låg och det fanns andra uppenbara brister som t ex för hög nedersta tråd.

Angrepp av rovdjur sker oftast i inhägnader som främst är uppsatta för att hålla tamdjuren inne och inte för att hålla rovdjuren ute. Även vanliga konventionella stängsel (som fårnät) ger ett oftast ett bra skydd, speciellt mot varg, om de är uppsatta runt hela djurbesättningarna.

Figur 4. Typer av inhägnader där varg- och lodjursangrepp på får har inträffat i Örebro län, 2001-2006 (Källa: Rovdjursforum).

Rovdjursangrepp – besiktningar av tamdjur

85 besiktningar av tamdjur har gjorts mellan år 2002-2006. I ”tamdjur” ingår besiktningar av får, häst, nöt och bisamhällen. 37 (44 %) av dessa visade sig vara konstaterade angrepp av rovdjur. Därtill finns ett antal oklara, men möjliga angrepp. 76 % av besiktningarna gjordes samma dag som anmälan kom in till Länsstyrelsen. 87 % av besiktningarna gjordes inom ett dygn och hela 98 % gjordes inom 4 dagar.

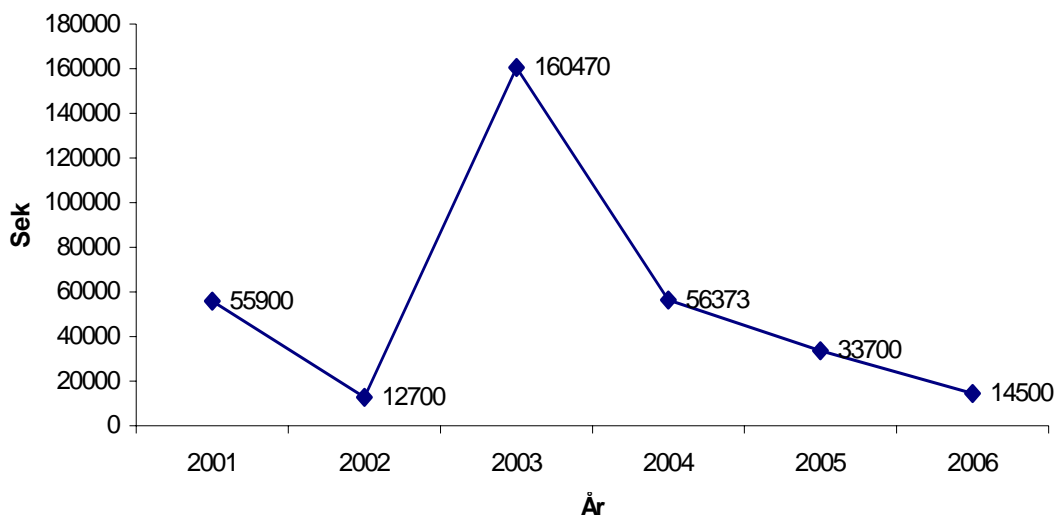
Länsstyrelsens uppfattning är att kännedomen om att få ersättning för rovdjursrivna tamdjur är god och att det i allmänhet fungerar bra med det nuvarande arbetssättet/organisationen.

Rovdjursangrepp – kostnader för ersättning

Länsstyrelsen ersätter tamdjursägare som fått djur rivna av rovdjur, om skadeförebyggande åtgärder vid tagits innan skadan uppstod och det inte varit möjligt att förutse att den aktuella viltskadan skulle uppkomma. Länsstyrelsen ersätter i nivå med Viltskadecenters rekommendationer.

Kostnaderna för rovdjursangrepp har minskat markant under de senaste fyra åren (fig. 5). Under sommaren 2003 inträffade en rad angrepp i länets nordvästra del, vilket resulterade i en ovanligt hög ersättningsnivå det året. 56 får revs och 160 470 kr betalades ut i ersättning. Sedan dess har kostnaderna minskat till en tiondel och låg på 14 500 kr under 2006.

Minskningen följer inte riksgenomsnittet där kostnaderna för rovdjurskador ökar. Minskning kan säkerligen förklaras med slumpfaktorer, t ex att det varit få massdödanden på senare år jmf 2003, men Länsstyrelsens uppfattning är också att satsningen på förebyggande åtgärder som t ex rovdjursstängsel har haft effekt. Inte minst kan detta förklaras med en pedagogisk effekt som informationen i samband med stängselarbetet utgör. Kontakten med tamdjursägarna är ofta intensiv i samband med stängselansökningarna och Länsstyrelsen får då möjlighet att informera om andra förebyggande åtgärder, även sådana som sökanden kan göra själva t ex nattintag, sambete med häst/kor, kadaverhantering, ökad tillsyn mm.

Figur 5. Kostnader för angrepp av varg- och lodjur på får i Örebro län, 2001-2006.

Rovdjursangrepp – handläggning av ersättning

Handläggningstiden för utbetalning av ersättningar för rovdjursangrepp varierar mycket från fall till fall och mellan år. Ett fåtal ärenden har tagit upp till ett år, vissa har gjorts samma dag som de kom till Länsstyrelsen (tab. 3). Ärendehantering är inte enbart beroende av den enskilda handläggaren utan påverkas i stora drag av den sökande och andra aktörer. Ibland har ansökningarna om ersättning kommit in tre månader efter skadetillfället. Likaså har kompletteringar av t ex veterinärintyg, intyg om utgifter mm, dröjt. En snabb ärendehandläggning är väldigt viktigt för att öka toleransen för rovdjur. Under år 2006 har handläggningstiden varit kortare än under tidigare år.

Tabell 3. Handläggningstid för ersättningsärenden av rovdjursrivna tamdjur på Länsstyrelsen i Örebro, 2002-2006.

År	Beviljade ersättningar	Handläggningstid (dagar medel) ankomst-utbetalning	Handläggningstid Intervall dagar
2002	4	26	5-57
2003	11	101	7-260
2004	8	57,8	2-260
2005	7	59,5	0-257
2006	5	10,2	2-14

Förebyggande åtgärder

Bortsett från ett fåtal ärenden där sökande har ansökt om medel för att använda boskapsvaktande hundar till får, vargpinglor och vargtelefoner till jakthundar, har förebyggande åtgärder handlat om rovdjursstängsel och får. Länsstyrelsen i Örebro delar ut bidrag till två typer av rovdjursstängsel;

- elstängsel med minst 4 eltrådar, den nedersta högst 30 cm från marken och den översta minst 90 cm från marken, och minst 4500 V spänning.
- Fårnät kompletterat med två eltrådar, en upptill och en nertill (utanför eller innanför nätet), med minst 4500 V spänning.

Totalt har 190 st bidragsansökningar inkommit till Länsstyrelsen under perioden 2001-2006. Antalet ansökningar har varierat från år till år (tab. 4). Flest ansökningar beviljades 2004, förmodligen som en respons på det relativt stora antalet angrepp under 2003. Antalet ansökningar har därefter minskat markant. Från 2005 till 2006 minskade ansökningarna med 12 %. Däremot har storleken på de enskilda bidragen ökat (tab. 4). Några av de 190 ansökningarna gäller även komplettering av befintliga stängsel. Av de 190 ansökningarna avslogs 7 (4 %). Den vanligaste anledningen till att ansökningarna avslagits är att det har saknats uppgifter och att kompletteringar inte har kommit in i tid.

149 st olika tamdjursägare har fått bidrag till att sätta upp 180 st rovdjursstängsel. Några av tamdjursägarna har fått mer än ett bidrag. Detta innebär att motsvarande hälften av länets registrerade fårägare har fått bidrag till rovdjursstängsel.

Tabell 4. Antalet till Länsstyrelsen i Örebro län inkomna bidragsansökningar (stängsel) för att förebygga skador av rovdjur, 2001-2006.

	Antal ansökningar			Beviljat kr	Utbetalt kr	Medelbidrag per beviljad ansökan
	Inkomna	Beviljade	Avslagna			
2001	8	8	0	233340	233340	29168
2002	13	12	1	215890	215890	16714
2003	37	35	2	1017651	1017651	29076
2004	51	50	1	1312019	1312019	26240
2005	43	41	2	1195276	1195276	30003
2006	38	37	1	1509203	1141883*	41899

* Sedan 2006 betalar Länsstyrelsen ut 75% av det beviljade bidraget i samband med att beslutet fattas och resterande 25% efter godkänd stängselbesiktning.

Förebyggande åtgärder – handläggning av bidrag

Handläggningstiden för utbetalning av stängselbidrag varierar liksom ersättningsärendena mycket från fall till fall och mellan åren (tab. 5). Ett fåtal ärenden har tagit upp till ett år, vissa har gjorts samma dag som de kom till Länsstyrelsen. Ärendehantering är mycket beroende av att den sökanden skickar in kompletta ansökningshandlingar. Ofta saknas någon av de efterfrågade uppgifterna och ärendehandläggningen drar ut på tiden. Flest ansökningar kommer in under våren (mars-juni).

Tabell 5. Tid för handläggning, antal dagar från inkommen stängselansökan till utbetalt bidrag (helgdagar inräknat).

År	Beviljade bidrag	Handläggningstid (dagar medel) ankomst-utbetalning	Handläggningstid Intervall dagar
2001	8	22	0-50
2002	12	57	1-170
2003	35	44	0-174
2004	50	120	1-356
2005	41	39	1-234
2006	37	46	0-246

Förebyggande åtgärder – besiktning av stängsel

Mellan åren 2001-2006 har 155 stängselbesiktningar gjorts (tab. 6). Under 2006 har vi ökat arbetsinsatsen för att täcka upp besiktningar som skulle ha gjorts tidigare år. Det finns dock fortfarande stängsel som satts upp 2003-2004 som inte har besiktats än. Andelen stängsel som har fått helt godkänt har tidigare varit relativt låg. En del stängselärenden har dragit ut på tiden då brukare inte har satt upp stängsel inom anvisad tid eller inte har följt de anvisningar om uppsättning av stängsel som Länsstyrelsen delat ut. En möjlig förklaring till detta är att olika besiktningsmän kan ha haft olika kriterier för bedömning under besiktningar. Under 2006 har en besiktningsman fått huvudansvaret för besiktningarna och arbetet har upplevts som effektivare och mer kontrollerat. Den förbättrade uppföljningen har också gjort att fler ärenden som tagit tid har kunnat skyndas på.

Tabell 6. Antalet bidrag som betalats ut för rovdjursstängsel, samt hur många av stängslena som har besiktats, godkänts/underkänts eller fått godkänt efter kompletteringar.

	Beviljade rovdjursstängsel	Besiktade	Godkär	Komple	Underkända	Andel Gk vid första besiktning
2002	12	12	11	1	0	0,92
2003	35	31	22	6	3	0,68
2004	51	43	32	9	2	0,58
2005	39	31	23	0	8	0,58
2006	36	22	20	1	1	0,81

Förebyggande åtgärder – ekonomi

Nedan redovisas ekonomin för tilldelat viltskademedel, 2003-2006. Utgifterna inkluderar ersättningar och bidrag för rovdjur, samt tranor och gäss. I utgifterna för endast rovdjur ("varav rovdjur") ingår skador på tamdjur, förebyggande åtgärder, information, besiktningsmän, utbildning, samt arbetet med rovdjursgruppen.

Av tabellen framgår det att Länsstyrelsen under 2005 och 2006 har förbrukat mer än själva viltskadeanslaget. Detta beror till stor del på att Länsstyrelsen haft en generös tilldelning av bidrag för förebyggande åtgärder. Eftersom varg uppträder mer eller mindre över hela länet är det svårt att neka någon sökande bidrag. Uppskattningsvis finns 54 % av rovdjursstängslena i länet inom och i direkt anknytning (5 km buffert runt vargrevirens uppskattade gränser) till de vargrevir som anges i figur 3.

Observera att vargreviren varierar i storlek och utbredning mellan år. Underskottet 2006 beror också på en lång skadesäsong av tranor och gäss.

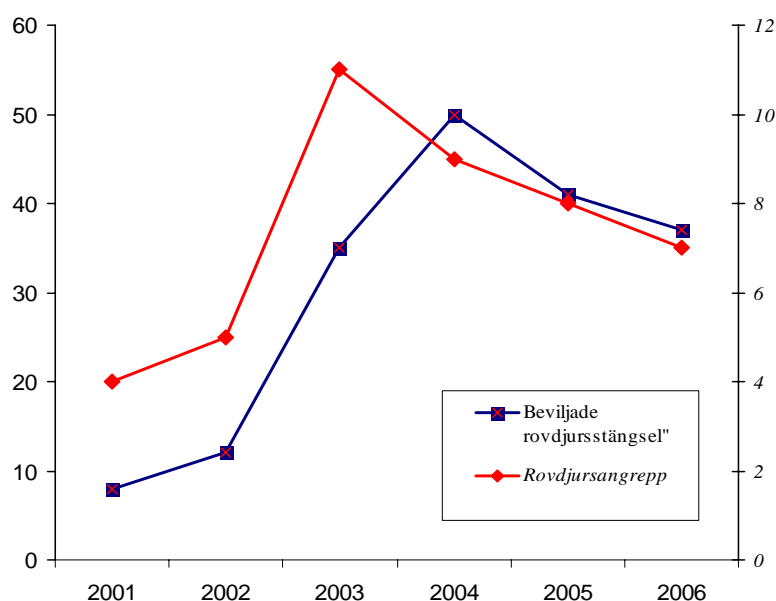
Tabell 7. Ekonomisk redovisning av viltskadeanslaget. I "utgifter" är både skador av rovdjur och tranor och gäss inkluderade.

År	Inkomster	Utgifter	Varav rovdjur	Kvar
2003	1750000	1708859	1183131	41141
2004	3500000	2912553	1743247	587447
2005	1825000	2336398	1529177	-511398
2006	2100000	2575170	1519354	-475170
Summa	9175000	9532980		-357980

Diskussion – har de förebyggande åtgärderna någon effekt?

Länsstyrelsens gemensamma bedömning är att de förebyggande åtgärderna mot rovdjursangrepp fungerar bra och har önskvärd effekt. Trots att både varg- och

lodjursstammen i länet ökar, har antalet angrepp inte ökat under de senaste fyra åren (fig.6). Omfattningen på angreppen och kostnaderna har också minskat (se fig. 5).

Figur 6. Jämförelse mellan antalet rovdjursangrepp (varg och lo) på får med antalet beviljade rovdjursstängsel, Örebro län 2001-2006.

Eftersom motsvarande hälften av länets registrerade fårägare har rovdjursstängsel, kan vi inte annat än tro att minskningarna beror på just detta. En annan tänkbar möjlighet är att fårägarna nu är mer medvetna om rovdjursförekomsten i länet och själva gör vad de kan för att förhindra angrepp. Det kommer alltid att finnas en risk för rovdjursangrepp (t ex lodjur är svåra att hägna ute) och vetskapen om att det finns hjälp att få för tamdjursägare är av stor betydelse för toleransen mot rovdjur. Fårnäringen är viktig att stödja, både för att det är en betydande näringsverksamhet i länet, men också för att den är viktig i många naturvårdssammanhang, t ex för att hålla landskapet öppet. Länsstyrelsen anser att dagens förebyggande åtgärder är viktiga både för att de har den önskvärda effekten när det gäller fysiskt skydd mot rovdjur, men också för att de ger en ökad acceptans för den svenska rovdjurspolitiken. Även om det rent ekonomiskt skulle vara mer lönsamt att enbart ersätta uppkomna skador, innebär bidragsmöjligheten en positiv inverkan när det gäller rovdjursförvaltningen. Under 2007 kommer en enkätstudie att genomföras i Örebro län för Länsstyrelsens räkning. Syftet med studien är bl a att få en bättre bild av tamdjursägars inställning till rovdjursstängsel, rovdjur och rovdjursförvaltningen.

Uppföljningen av beviljade stängselbidrag har fungerat bättre under 2006 än tidigare. Orsaken till detta är att en besiktningsman har fått huvudansvaret för besiktningarna. Detta innebär att han gör merparten av stängselärendena och bedömningen vid besiktningarna blir mer enhetliga. Detta har också medfört en bättre struktur på hela uppföljningsarbetet, både i fält och på kontoret. Ärendehandläggningen för både viltskador och stängsel har underlättats av att det har anställts ytterligare en handläggare på heltid. Handläggningstiden för skadeärenden har t ex minskat under 2006. En snabb ärendehandläggning och ett personligt bemötande från Länsstyrelsen är av väldigt stor betydelse för inställningen till myndighetsutövning och den svenska

rovdjurspolitiken. Speciellt vid skador på tamdjur, är det viktigt att ersättning betalas ut snabbt.

Länsstyrelsen har en målsättning att rovdjursangreppen på tamdjur skall minska (se förvaltningsplanen för stora rovdjur i Örebro län, 2006-2008). För att uppnå detta har Länsstyrelsen haft en generös inställning till bidrag för förebyggande åtgärder. Detta har medfört ökade kostnader och under 2005 och 2006 har Länsstyrelsen utbetalat mer än vad viltskadeanslaget tillåtit. Ett överskott sedan tidigare år har täckt upp en del, men det kvarstår ett visst underskott. Länsstyrelsen har haft en generös tillämpning när det gäller bidragen, men att detta skulle ha motsatt effekt dvs. att rovdjuren skulle beskyllas för mer angrepp än vad de egentligen åstadkommer, har vi inte upplevt. Antalet bidragsansökningar för att skydda tamdjur har börjat avta, vilket bör betyda att utgifterna för förebyggande arbete minskar med tiden.

Handlingsplan för arbetet med förebyggande åtgärder 2007-2010

Förebyggande åtgärder mot rovdjursangrepp kommer i fortsättningen att handla om rovdjursstängsel, såvida det inte kommer några nya direktiv från Viltskadecenter. Det verkar inte finnas något större intresse för att använda hundar som boskapsvaktare i länet. Omfattningen på arbetet med förebyggande åtgärder bör minska, eftersom många tamdjursägare redan har stängsel. En viss minskning kunde också noteras under 2005 till 2006.

För att undvika ekonomiskt underskott på viltskadeanslaget kommer Länsstyrelsen under 2007 och framåt att skärpa prioriteringar om vilka som får bidrag. Tamdjursägare inom vargrevir, med större fårbesättningar prioriteras. I mån av medel kan även andra tamdjursägare få bidrag.

Kravet på ekonomisk redovisning av stängselbidragens materialkostnader kommer att skärpas och följas upp bättre. Medel som inte används av tamdjursägaren skall betalas tillbaka till Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen Örebro län

Postadress
701 86

Besök
Stortorget 22

Fax
019-19 30 10

Internet
www.t.lst.se

E-post
lansstyrelsen@t.lst.se

Tfn växel
019-19 30 00